

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D. a JUDr. Aleše Korejtky, ve věci

žalobce: O. r., s.r.o.,
proti
žalovanému: Odvolací Finanční ředitelství
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24.02.2016, č.j. 8374/16/5100-41458-711929,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včasnou žalobou domáhal soudního přezkumu v záhlaví tohoto rozsudku označeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24.2.2016, č.j. 8374/16/5100-41458-711929, kterým bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 4.6.2015, č.j. 987930/15/2801-80542-609080, kterým byl podle ust. § 179 odst. 2 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), zamítnut návrh žalobce na vyloučení majetku z daňové exekuce. Žalobce odůvodnil žalobu následujícím způsobem:

Shodu s prvopisem potvrzuje

2. Žalobce především namítá, že mu byl neprávem zabaven majetek v rámci daňové exekuce vedené proti P. S. tedy jiné osobě. Žalobce trvá na tom, že dne 29.4.2015 na základě kupní smlouvy řádně nabyt od P. S. osobní automobil VW Sharan XXX XXXX, automobil tak nemohl být předmětem daňové exekuce vedené proti P. S. Žalobce nesouhlasí s právním názorem žalovaného, uvádí, že tyto závěry žalovaný pouze převzal od správce daně, z rozhodnutí není zjevná žádná úvaha obou správních orgánů a že tyto závěry jsou pouhé spekulace, které nemají žádnou oporu v provedeném dokazování. Především nesouhlasí se závěrem žalovaného ohledně vyjádřené pochybnosti, zda se uzavření kupní smlouvy skutečně odehrálo v uvedený den a uvádí, že skutečnost, že kupujícím (P. S. jako jednatel žalobce) a prodávajícím (P. S. jako fyzická osoba) je jedna osoba ale dva samostatné subjekty, je z právního hlediska zcela bezvýznamné. Dále žalobce uvádí, že žalovaný neprovedl důkaz přiznáním žalobce k dani z přidané hodnoty, který žalobce navrhoval. Na důkaz svých tvrzení žalobce ve správním řízení doložil kupní smlouvu, příjmové platební doklady, účetní deník žalobce, vyčíslení úvěru č. X od společnosti ŠkoFIN s.r.o. a vyjádření této společnosti, že je úvěr hrazen z účtu žalobce. Žalobce dále namítá, že kupní smlouva je dle jeho názoru platná a že správní orgány její neplatnost neprokázaly ani jim platnost posuzovat nepřisluší. Uvádí, že pořizoval vozidlo za účelem výkonu své podnikatelské činnosti, kupní smlouva byla uzavřena v rámci běžného obchodního styku ve smyslu ust. § 13 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, a smlouva tak nevyžadovala úředně ověřené podpisy účastníků, jak uvádí žalovaný. Žalobce dále uvádí, že i kdyby smlouva nebyla uzavřena ve smyslu ust. § 13 ZOK, jednalo by se při absenci úředně ověřených podpisů o neplatnost relativní, kterou lze dodatečně zhojit a které se může dovolávat pouze oprávněná osoba, ne neplatnost absolutní, jak uvádí žalovaný. Žalobce předložil žalovanému jako důkaz kupní smlouvu ze dne 28.1.2016, na které strany úředně své podpisy legalizovaly a vadu tak zhojily. Žalobce dále odmítá závěr žalovaného o tom, že pravost a pravdivost platebních dokladů nelze posoudit vzhledem ke shodným zájmům kupujícího a prodávajícího, když o shodnosti jejich zájmů nelze dle žalobce nic dovozovat a případné společné zájmy nic nesvědčí o pravdivosti či pravosti předložených důkazů, jež žalovaný není ani oprávněn posuzovat. Žalobce navrhl, aby soud žalované rozhodnutí zrušil a věc byla vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na obsah žalovaného rozhodnutí, navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.
4. Z žalovaného rozhodnutí a správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti:
5. Vydáním exekučního příkazu Finančním úřadem pro Pardubický kraj, Územní pracoviště Pardubice (dále jen správce daně nebo orgán prvního stupně) na prodej movitých věcí ze dne 14.5.2015, č.j. 931310/15/2801-80542-609080 byla zahájena daňová exekuce k vymožení nedoplatku na dani z přidané hodnoty daňového dlužníka P. S., nar. ..., bytem Československé armády 383/5, 500 03 Hradec Králové jako fyzické osoby (dále jen daňový dlužník). P. S. je rovněž jediným společníkem a jednatelem žalobce (obchodní společnost Oblíbené reality s.r.o., IČO: 02658984, se sídlem Československé armády 218, 502 08 Hradec Králové). Z protokolu č.j. 931368/15/2801-80542-609080 vyplývá, že ten samý den, tj. dne 14.5.2015 byl správcem daně na adrese daňového dlužníka proveden soupis movitých věcí, o němž byl dlužník kontaktován telefonicky. Dne 15.5.2015 daňový dlužník ústně do protokolu č.j. 941561/15/2801-80542-609080 učinil návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce a to automobilu VW Sharan, RZ XXX XXXX. Předložil kupní smlouvu ze dne 29.4.2015, kde předmětem je výše uvedený automobil, stranou prodávající

je daňový dlužník (P. S.) a stranou kupující je žalobce (podepsán jednatel společnosti P. S.). O návrhu žalobce rozhodl správce daně rozhodnutím ze dne 4.6.2015, č.j. 987930/15/2801-80542-609080, tak že návrhu žalobce nevyhověl. Z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že správce daně považoval uzavřenou kupní smlouvu za zdánlivé jednání ve smyslu ust. § 554 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „občanský zákoník“). Odvolání žalobce podal dne 16.6.2015. V žalovaném rozhodnutí žalovaný došel k odlišnému právnímu názoru od správce daně, tedy že předložená kupní smlouva byla absolutně neplatná ve smyslu ust. § 580 občanského zákoníku.

6. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům:
7. V dané věci je stěžejní a mezi účastníky sporné, zda automobil VW Sharan, RZ XXX XXXX (dále v textu jen jako „automobil“) byl způsobilý k vyloučení z exekuce dle ust. § 179 daňového řádu, tedy, zda žalobci svědčí právo nepřipouštět provedení exekuce.
8. Dle ust. § 179 odst. 1 daňového řádu po nařízení daňové exekuce správce daně na návrh osoby, které svědčí právo k majetku nepřipouštět provedení exekuce, nebo osoby, které je exekučním příkazem ukládána povinnost ohledně takového majetku, popřípadě z moci úřední, rozhodnutím vyloučí z daňové exekuce majetek, kterému svědčí právo nepřipouštět provedení exekuce. Příjemcem tohoto rozhodnutí je dlužník a další osoby, které podaly návrh na vyloučení majetku z daňové exekuce.
9. Pro posouzení, zda v daném případě měl být vyloučen zmíněný automobil z daňové exekuce, je podstatné zodpovědět otázku, zda žalobci svědčilo právo nepřipouštět provedení exekuce, a to vlastnické právo ke zmíněnému automobilu. Touto otázkou se zabýval krajský soud v předchozím rozsudku ze dne 22.11.2016, č.j. 52 Af 23/2016-30, přičemž posuzoval platnost uzavření kupní smlouvy ve smyslu ust. § 13 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, a § 580 odst. 1 občanského zákoníku, přičemž dospěl k závěru, že tato smlouva nebyla pořízena v náležité formě, tedy v písemné formě s úředně ověřenými podpisy a byla neplatná, když se jednalo o kupní smlouvu uzavřenou mezi žalobcem a jeho jediným společníkem ve smyslu § 13 zmíněného zákona č. 90/2012 Sb. Krajský soud v tomto předchozím rozsudku zároveň nepřisvědčil tvrzení žalobce, že když na smlouvě dodatečně byly podpisy úředně ověřeny, takže byl zmíněný nedostatek konvalidován, tedy, že dle názoru žalobce vady kupní smlouvy její strany zhojily. Tento předchozí rozsudek byl na základě kasační stížnosti, podané žalobcem, zrušen rozsudkem NSS ze dne 29.11.2017, č.j. 8 Afs 242/2016-39 (dále jen „zrušující rozsudek“), v němž NSS považoval úvahy krajského soudu, na jejímž základě byla žaloba zamítnuta (viz výše), za „předčasné“. NSS v tomto zrušujícím rozsudku uvedl, že „z obsahu spisu (včetně připojených spisů žalovaného správce daně) je totiž patrné, že pro posouzení, zda stěžovatelka (tj. žalobce – poznámka krajského soudu) nabyla platně vlastnické právo předmětnému automobilu, byly, respektive mohly být, primárně rozhodující jiné otázky, než ty, jimiž se zatím zabýval krajský soud. Zejména nebylo dosud nastaveno, je-li vůbec nezbytné řešit, jakou formu musela mít kupní smlouva uzavřená ohledně předmětného automobilu mezi stěžovatelkou a daňovým dlužníkem (jejím jednatelem a jejím společníkem), a tudíž ani, zda při závěru o obligatorně písemné formě s ověřenými podpisy účastníků, měla dodatečná legalizace těchto podpisů účinky konvalidace zpětně (ex tunc) či vůči třetím osobám až následně (ex nunc).“ NSS v tomto zrušujícím rozsudku dále zdůraznil, že automobil koupil P. S. dne 17.4.2014 od oprávněného zástupce společnosti ŠkoFIN s.r.o., přičemž mezi

touto společností a P. S. byla uzavřena smlouva o zajišťovacím převodu práva podle § 2040 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). Právě v souvislosti s touto smlouvou o zajišťovacím převodu práva NSS uvedl, že „*krajský soud měl především ověřit, zda uzavření kupní smlouvy z 29.4.2015 nebránilo zajištění úvěrového závazku P. S. dočasným převodem vlastnického práva P. S. na úvěrující společnost ŠkoFIN s.r.o. Bylo-li by tomu tak, nemohl P. S. předmětný automobil na stěžovatelku platně převést již proto, že nebyl jeho vlastníkem. Z toho by pak bezpochyby vyplývalo, že stěžovatelka nemohla vlastnické právo předmětnému automobilu nabýt, a že tudíž její žaloba opírající se o námitku tvrzeného vlastnictví nepřipouštějícího provedení daňové exekuce nemohla obstát.*“ (srov. bod 14 zrušujícího rozsudku NSS). V tomto zrušujícím rozsudku (bod 16) poté NSS uložil krajskému soudu, aby zjistil, zda v den převodu předmětného automobilu z P. S. na žalobce nebránil uzavření kupní smlouvy zajišťovací převod vlastnického práva sjednaný P. S. ve vztahu k tomuto automobilu se společností ŠkoFIN s.r.o., a pokud by tomu tak bylo, měl by krajský soud vyvodit z této skutečnosti důsledky vyplývající z ustanovení § 2040 a násl. OZ. Pouze, pokud by se ukázalo, že P. S. byl v době uzavření smlouvy z 29.4.2014 vlastníkem předmětného automobilu, tak jen v tom případě by se krajský soud mohl a měl znovu zabývat tím, čím se zabýval v podstatě ve zrušujícím rozsudku, tedy otázkou platnosti zmíněné kupní smlouvy z hlediska její formy a jejích náležitostí.

10. Protože krajský soud je v tomto řízení vázán právním názorem vysloveným NSS ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s.ř.s.), zabýval se tedy v první řadě zodpovězením zmíněné základní otázky, tj. zda uzavření kupní smlouvy z 29.4.2015 nebránilo zajištění úvěrového závazku P. S. dočasným převodem vlastnického práva P. S. na úvěrující společnost ŠkoFIN s.r.o. v souvislosti se zmíněnou smlouvou o zajišťovacím převodu práva dle § 2040. K posouzení této otázky, jak NSS uvedl v bodu 15 zrušujícího rozsudku, poskytoval již spis žalovaného, respektive správce daně, dostatečný podklad. Z něj vyplývá, že zmíněná kupní smlouva ze dne 29.4.2015 byla uzavřena mezi P. S. a žalobcem, za kterého jednal P. S. jako jeho jednatel a jediný společník. Dále ze správního spisu správce daně soud zjistil, že dne 17.4.2014, tedy ještě před uzavřením zmíněné kupní smlouvy, byla mezi společností ŠkoFIN s.r.o. a P. S. uzavřena smlouva o zajišťovacím převodu práva podle ust. § 2040 OZ, podle níž P. S. převedl na tuto společnost vlastnické právo ke zmíněnému automobilu a P. S. byl oprávněn tento automobil používat pouze jako vypůjčitel ve smyslu § 2193 OZ. Ze správního spisu vyplývá, ostatně to ani žalobce nezpochybnil, že v době uzavření zmíněné kupní smlouvy mezi P. S. jako prodávajícím a žalobcem, tedy ke dni 29.4.2015, nebyl P. S. vlastníkem zmíněného automobilu, protože vlastnické právo k automobilu bylo převedeno a na základě zmíněné smlouvy o zajišťovacím převodu práva byla jeho vlastníkem společnost ŠkoFIN s.r.o. Zmíněnou smlouvou o zajišťovacím převodu práva zajistil P. S. jako dlužník dluh z úvěrového závazku, kdy společnost ŠkoFIN s.r.o. poskytla P. S. na koupi zmíněného automobilu úvěr, což ostatně vyplývá ze smlouvy o úvěru č. X, uzavřené mezi P. S. a společností ŠkoFIN s.r.o. dne 17.4.2014. Právě v této smlouvě o úvěru byla obsažena dohoda o zřízení zajišťovacího převodu práva, přičemž v obchodních podmínkách této smlouvy bylo přímo stanoveno, že žalobce jako klient nebyl oprávněn do úplného splacení úvěru prodat nebo jakkoliv zatížit zmíněný automobil, jako předmět financování věcným právem třetí osoby, bez předem uděleného písemného souhlasu společností ŠkoFIN s.r.o. Zároveň v těchto obchodních podmínkách, které byly součástí zmíněné smlouvy o úvěru, bylo přímo uvedeno, že klient je po převodu vlastnického práva na společnost ŠkoFIN s.r.o. oprávněn užívat automobil pouze jako vypůjčitel ve smyslu § 2193 a násl. OZ a provozovatel,

zajišťovací převod práva trvá až do okamžiku úplného uspokojení všech zajištěných pohledávek společnosti ŠkoFIN s.r.o. a dohoda o zajišťovacím převodu vlastnického práva zaniká až okamžikem zaplacení veškerých závazků vzniklých na základě zmíněné úvěrové smlouvy, kdy se klient, tj. P. S. může stát opětovně vlastníkem automobilu. Ze správního spisu nevyplývá, ostatně to ani žalobce netvrdí, že by za pouhý rok, tj. ke dni uzavření zmíněné kupní smlouvy dne 29.4.2015, P. S. svůj závazek z úvěrové smlouvy splnil, ostatně splátkový kalendář jako součást úvěrové smlouvy uvádí splátky až do roku 2017. Ostatně přímo ze smlouvy o úvěru č. X vyplývá, že sjednaná doba úvěru činí 36 měsíců, tedy ke dni 29.4.2015 závazek z této smlouvy o úvěru trval a nepochybně trval i závazek zajišťovacího převodu práva, tedy ke dni 29.4.2015 byla vlastníkem automobilu společnost ŠkoFIN s.r.o., nikoliv žalobce, když P. S., který vlastníkem tohoto automobilu k tomuto datu nebyl, nemohl převést neexistující vlastnické právo k tomuto automobilu na žalobce. Setrvání vozidla do splacení zmíněného dluhu z úvěrové smlouvy ve vlastnictví společnosti ŠkoFIN s.r.o. vyplývá ze zásady *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19.7.2005, sp. zn. 33 Odo 713/2004, dále i usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11.5.2017, sp. zn. 7 Tdo 214/2017). Na tomto závěru nemůže nic změnit ani ust. § 1760 občanského zákoníku, neboť ten zjevně nepředstavuje odchylku od zmíněné zásady (jinak by nebylo třeba právní úpravy obsažené v §§ 1109 – 1111 občanského zákoníku), pouze řeší otázku platnosti smlouvy jako právního jednání. Je sice pravdou, jak uvádí ve vyjádření ze dne 14.2.2018 žalovaný, že uzavření smlouvy o převodu vlastnického práva formou kupní smlouvy obecně zajišťovací převod vlastnického práva nebrání, ale pouze v případě splnění podmínek pro aplikaci některého z ust. § 1109 – 1111 občanského zákoníku, které se týkají nabytí vlastnického práva od neoprávněného, kdy se kupující z takové kupní smlouvy může stát vlastníkem věci, ačkoliv prodávající jejím vlastníkem nebyl. K aplikaci těchto ustanovení občanského zákoníku nebyly dány podmínky, neboť v dané věci za osobu prodávající i kupující jednala tatáž fyzická osoba, tj. P. S., který byl zároveň smluvní stranou dohody o zajišťovacím převodu vlastnického práva, navíc zcela jistě pak vzhledem k této skutečnosti nemohl žalobce, za kterého jednal P. S. jako jediný jeho společník, být v dobré víře ve smyslu ust. § 1110 občanského zákoníku, když P. S. v té době naopak dobře musel vědět, že uzavření kupní smlouvy brání změna okolností, tj. závazek vyplývající ze smlouvy o úvěru a zajišťovací převod práva, tedy P. S. v té době, v době uzavření zmíněné kupní smlouvy, musel nepochybně vědět, že dosud nesplnil závazek ve zmíněné smlouvě o úvěru, tudíž nemohl být v den uzavření kupní smlouvy vlastníkem zmíněného automobilu, přičemž tímto vlastníkem byla společnost ŠkoFIN s.r.o., tedy P. S. nemohl převádět vlastnické právo k automobilu, když jeho vlastníkem v té době nebyl. To by pak v podstatě převáděl cizí věc, což v takovém případě možné nebylo, když P. S. mohl zmíněný automobil užívat nikoliv v tu dobu jako vlastník automobilu, ale pouze jako vypůjčitel ve smyslu § 2193 a násl. občanského zákoníku (jak bylo stanoveno v obchodních podmínkách zmíněné úvěrové smlouvy – srov. bod 3.4).

11. Krajský soud tak uzavřel, že uzavření kupní smlouvy ze dne 29.4.2015 bránilo zajištění úvěrového závazku P. S. dočasným převodem vlastnického práva P. S. na úvěrující společnost ŠkoFIN s.r.o. a P. S. tak zmíněný automobil nemohl na žalobce převést „*již proto, že nebyl jeho vlastníkem*“ (srov. bod 14 zrušujícího rozsudku). Žalobce tak nemohl vlastnické právo ke zmíněnému automobilu nabýt a žaloba opírající se o námitku tvrzeného vlastnictví nepřipouštějícího provedení daňové exekuce nemohla obstát (srov. zmíněný bod 14 zrušujícího rozsudku).

12. Protože žaloba nebyla důvodná, musel ji krajský soud zamítnout (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
13. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když sice žalobce byl v řízení o kasační stížnosti proti předchozímu rozsudku krajského soudu úspěšný, ale rozhodující je celkový úspěch či neúspěch ve věci, přičemž v dané věci i po vydání zrušujícího rozsudku NSS žalobce se svou žalobou úspěšný nebyl, proto neměl právo na náhradu nákladů řízení, a to ani v řízení o kasační stížnosti a úspěšnému žalovanému toto právo soud nepřiznal, když podle obsahu spisu mu žádné náklady řízení nevznikly (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 19. dubna 2018

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu